

1. באוגוסט 1973 הסכימה מפקדת האיזור לממן תכנון של בית קירור לדגים לשם אחסון עודפי דגים, והוציאה על כך 30,000 ל"י. המפקדה לא המשיכה בפעולות ההקמה של בית הקירור בגלל מחלוקת בין אגודות הדיג בדבר בית הקירור. אחת האגודות הקימה בעצמה בית קירור לפי תכנית משלה וללא סיוע של המפקדה.

2. על פי הצווים החלים באיזור זקוקים הדייגים לרשיון מטעם קמ"ט חקלאות לדיג, ומטעם קמ"ט תחבורה — להפעלת סירות. הפיקוח על הדיג בתחום המותר הוא בידי משטרת ישראל או חיל הים, והעבריינים מובאים לדין בפני בתי משפט צבאיים. מפקדת האיזור נקטה פעולות הסברה כלפי הדייגים בדבר תקנות הדיג ותחום הדיג המותר.

הכשרת קרקע ליישוב בדואים

מפקדת האיזור הכשירה כ־1,400 דונם קרקע ליישובם של בדואים, שפנו ב־1972 מאזורים סגורים בפיתחת רפית. השטח חולק ל־238 יחידות, שנועדו להחכרה למתיישבים. הותקנה רשת מים ועד סיום הביקורת חוברו לה 180 יחידות קרקע; לכל יחידת קרקע הוקצבו 1,000 מ² מים בשנה. הונהגה שיטת השקיה חסכונית במים — באמצעות טפטפות — והורכב מיתקן להגברת לחץ המים. עד סוף אוגוסט 1976 הוחכרו 87 יחידות קרקע ל־79 משפחות של בדואים. יחידת קמ"ט חקלאות נותנת הדרכה חקלאית לבדואים ומקימת פיקוח מקצועי.

ממצאי מעקב

איזור יהודה ושומרון — מערכת החינוך

דו"ח שנתי 25, עמ' 826

ענייני תקציב וניהול כספים

לשכות החינוך הנפתיות קבלו הכנסות, שמקורן מחוץ לתקציב הממשל והפקידו אותן בבנקים בחשבון עובר ושב. קצין מטה לענייני חינוך (קמ"ט חינוך) לא הוציא נהלים בדבר הטיפול בהכנסות והפקדתן בבנקים, והלשכות לא נדרשו לדווח על ההכנסות; ביחידת הקמ"ט לא היו נתונים אודות תנועת הכספים והיתרות בבנקים. לאחר הביקורת הורה הקמ"ט ללשכות הנפתיות להחזיק בחשבונות עו"ש לא יותר מ־25% מן ההכנסות ולהפקיד את שאר הכספים בחשבונות נושאי רווחים.

הוצאו נהלים בדבר הטיפול בהכנסות והפקדות בבנקים והלשכות מדווחות באופן שוטף על ההכנסות. ביחידת הקמ"ט יש נתונים על תנועת הכספים ועל היתרות בבנקים.

מס חינוך

אחד ממקורות ההכנסה לפיתוח מערכת החינוך הם כספי מס חינוך, שגובות ועדות מס חינוך. הקמ"ט לא בדק את הפעולות הכספיות של הוועדות; עשרות ועדות לא דיווחו לו על פעולותיהן הכספיות; רוב הוועדות לא הגישו אומדן הכנסות לשנת הכספים 1972 ו־1973, ולא דיווחו על גביית ההכנסות; בשנת הכספים 1973 דיווחו רק שתי ועדות על הכנסה בסך כולל של 312,000 ל"י. בעקבות הביקורת הודיעה מפקדת האיזור למשרד מבקר המדינה, כי החל משנת הכספים 1975 היא תמנה רואה חשבון לבדיקת הפעולות הכספיות של הוועדות.

מונה רואה חשבון תושב האיזור. בשנת הכספים 1975 דיווחו הוועדות על הכנסות, שהסתכמו ב־2.3 מליון ל"י.

בניית השלמים מהורי תלמידים

לפי תקנות איסוף תרומות בבתי ספר, משנת 1965, מותר להנהלת בתי הספר לגבות מהורי התלמידים כספים, המוגדרים כתרומות. מנהלי לשכות החינוך היו חייבים לדווח לקמ"ט על ההכנסות וההוצאות, פעמיים בשנה. קמ"ט חינוך לא עמד על קבלת דו"חות כספיים ממנהלי הלשכות וממנהלי מוסדות חינוך אזוריים, שאינם כפופים לנפרט.

לשכות החינוך ומוסדות החינוך האזוריים מדווחים ליחידת הקמ"ט אחת לשנה, כנדרש בהוראות שהוצאו בנובמבר 1974. רואה החשבון שמונה עורך ביקורת בלשכות החינוך ובמוסדות האזוריים.

הקמת מבנים לבתי ספר

להקמת מבנים לבתי ספר באיזור לא נתבקשו ולא הוצאו היתרי בנייה, כנדרש בצו של מפקד האיזור. בעקבות הביקורת הורתה מפקדת האיזור, ביולי 1974, לקבל היתרים בכל מקרה ולפני התחלת הבנייה; קמ"ט שיכון נדרש להגיש תכניות למבנים שכבר הוקמו באמצעותו, כדי לקבל אישור עליהן בדיעבד.

בנובמבר 1974 הוקמה ועדת משנה ליד ועדת התכנון העליונה באיזור, בהרכב מנהל הלשכה המרכזית לתכנון וקמ"ט שיכון. ועדת המשנה אישרה בדיעבד את הקמתם של מבני החינוך שנבנו, ושל המבנים שהיו בתהליך בנייה.

לפי תנאי ההסכמים בין מפקדת האיזור לבין ועדות מס חינוך, יש למסור הקמת מבנים לבתי ספר על פי מכרז, שתוציא ועדת מס חינוך, בהסכמתו של קמ"ט שיכון. במקרים אחרים הוקמו מבנים לבתי ספר על ידי הוועדות עצמן, ללא פרסום מכרז. בעקבות הביקורת הורתה מפקדת האיזור, באוגוסט 1974, שוועדת מס חינוך תוכל להקים מבנים לבתי ספר בביצוע עצמי רק אם הוצא מכרז פומבי שלוש פעמים ולא העלה מועמדים לביצוע העבודה, ורק באישור המפקדה.

היחידה נוהגת לפי נוהל מעודכן מיולי 1976. על פי הנוהל מותרת הקמת מבנים לבתי ספר, כשוועדת מס חינוך משמשת כקבלן לביצוע העבודה, רק לאחר פרסום מכרז פומבי, כשלא הוגשו הצעות, ורק לאחר אישור ועדת מבני חינוך שבמפקדה.

מסירת עבודת בנייה בהיקף העולה ביותר מ-15% על האומדן שנקבע, טעונה אישור של ועדת מבני חינוך. בשש מבין העבודות, שנמסרו לביצוע בשנים 1970 ו-1971 על פי מכרזים, היה היקף ההזמנה גדול מן האומדן ב-42% עד 116%. למסירת העבודות, בהיקף גדול מכפי שנקבע, לא ניתן אישור מראש של מפקדת האיזור; הדבר שיבש את סדרי התקצוב מכיוון שדווח על כך באיחור רב.

התחייבויות כספיות לביצוע עבודות בנייה נרשמות בתקציב משרד השיכון בהתאם למה שנקבע על ידי ועדת המכרז. משרד השיכון מדווח לקמ"ט אוצר ולקמ"ט שיכון על ביצוע התקציב. אחת לשלושה חודשים מדווח קמ"ט שיכון על התקדמות הבנייה, על מבנים שבנייתם נסתיימה ועל מצב ההוצאה וההכנסה בחשבונות המשותפים לוועדות החינוך ולממשל הצבאי.

קמ"ט שיכון פיקח על טיב הבנייה באמצעות מהנדסים מקומיים. עוד ב-1971 החליטה מפקדת האיזור שיש להפעיל פיקוח הנדסי עליון על הקמת המבנים. הפיקוח הנדרש לא הופעל.

במאי 1975 הופעל פיקוח על ידי עובד ישראלי, שהועסק למטרה זו ביחידת קמ"ט שיכון.

לפי נוהל משנת 1970 רשאי היה קמ"ט שיכון לאפשר לוועדת ימס חינוך מקומית לתת את חלקה בהקמת בתי ספר בחומרי בנייה או בימי עבודה, על פי הסכמים בצירוף פירוט החומרים או ימי העבודה. להסכמים עם ועדות מס חינוך לא צורפו רשימות על פירוט

החומרים וימי עבודה, והדבר לא איפשר התחשבות נאותה בגין חלקן של הוועדות בהקמת בתי הספר.

מאז אוגוסט 1974 משתתפות ועדות מס חינוך בבניית בתי ספר השתתפות כספית. קמ"ט אוצר בדק ואישר את ההסכמים שנערכו לפני אוגוסט 1974.

דיור ומשק

הטיפול בשכירת דיור למוסדות ממשלתיים באיזור, לרבות משא ומתן עם משכירים וקביעת דמי השכירות, הוטלו על ועדת דיור מרכזית בראשותו של קמ"ט אוצר. למעשה היה הטיפול בידי עובד יחיד מיחידת קמ"ט אוצר.

הופעלה ועדת דיור מרכזית בראשות קמ"ט אוצר; הוועדה קבעה קריטריונים לקביעת דמי שכירות והאחראי לנושא ביחידה קמ"ט אוצר פועל בהתאם.

פיקוח פדגוגי ועריכת בחינות

ועדת בחינות, שפעלה על פי חוק התקף באיזור, גבתה בעצמה מן התלמידים דמל הרשמה ואגרת בחינות, והיא גם שילמה את ההוצאות הכרוכות בפעולתה. כתוצאה מפעולותיה, התהווה עודף הוצאה על הכנסה, שכוסה מתקציב הממשל הצבאי, מבלי שנערכה בדיקה של הזו"חות הכספיים של הוועדה. לדעת הביקורת היה צורך לבקר את חשבונות ועדת הבחינות המתנהלים מחוץ למסגרת חשבונות הממשל הצבאי.

הקמ"ט הפעיל ביקורת על החשבונות של ועדת הבחינות.

מוסדות חינוך אזורים

ברשות בתי המדרש למורים שטח קרקע גדול, מבנים ונכסים אחרים בעלי ערך רב. יחידת קמ"ט חינוך לא פיקחה על המלאי.

נערך רישום של האיננוטר, והוא מעודכן פעמיים בשנה.

בשנת הכספים 1973 נרכשו מצרכי מזון בשביל מוסדות החינוך על פי מכרז שהוציאה מפקדת האיזור. יחידת קמ"ט חינוך לא בדקה את איכות המזון ואת הכמויות שסופקו.

במוסדות החינוך המקבלים מצרכי מזון נערכות בדיקות פתע על איכות המזון, המתקבל מספקים, ועל כמותו.

אספקת מספוא למשקים החקלאיים שליד בתי המדרש למורים נמסרה על פי מכרז. יחידת קמ"ט חינוך לא בדקה את טיב המספוא; בדיקה שערך משרד החקלאות בעקבות תלונות העלתה, שאיכות המספוא הייתה ירודה.

אספקת המספוא נמסרה, על פי מכרז, לספק שעל תוצרתו מפקח משרד המסחר והתעשייה.